

Raadsvoorstel

onderwerp	Wijziging Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen
zaaknummer	Z/25/491666
documentnummer	INT/25/1251228
portefeuillehouder	Lucien van Riswijk
portefeuille	Regionale samenwerking

1. Samenvatting

De afgelopen jaren heeft de Groene Metropoolregio (GMR) financiële middelen binnengehaald voor de uitvoering van de Regionale Agenda. Voor het beheer hiervan is het nu nodig om bij andere organisaties (vaak gemeenten of provincie) een kassiersfunctie onder te brengen. Dit omdat de GMR, volgens de gemeenschappelijke regeling (hierna GR), zelf geen subsidies mag verstrekken (m.u.v. subsidiering van The Economic Board) omdat zij geen verordenende bevoegdheid heeft.

Het algemeen bestuur van de GMR stelt voor om deze bevoegdheid toe te kennen voor het uitvoeren van haar specifieke opgaven. De gemeenteraden moeten hiervoor (een deel van) de verordenende bevoegdheid overdragen aan de GMR. Hiervoor moet de GR worden aangepast.

Op 22 april 2025 hebben wij u een RIB gestuurd om u hierover te informeren. Nu vragen wij u een besluit te nemen.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor:

1. de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen vast te stellen;
2. de burgemeester aan te wijzen als lid van het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio en wethouder Toon Albers als plaatsvervanger.

3. Waarom naar de raad

Door het overdragen van een raadsbevoegdheid wijzigt de GR van een college regeling naar een gemengde regeling. Om die reden vragen wij u de gewijzigde regeling vast te stellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De GMR kan zelf verordeningen opstellen voor het vaststellen van subsidieregelingen. Ook het zelfstandig verstrekken, beheren en afhandelen van subsidies, voor zover de uitvoering van de Regionale Agenda betreft, komt in handen van de GMR.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 Bij een gemengde regeling stellen zowel college als gemeenteraad de gemeenschappelijke regeling vast. Een gemengde gemeenschappelijke regeling in Nederland wordt vastgesteld door de deelnemende bestuursorganen, in dit geval colleges en gemeenteraden. Deze regeling leggen we formeel vast in een besluit waarin de afspraken over de samenwerking worden beschreven. De Wet gemeenschappelijke

regelingen (Wgr) biedt het juridische kader voor dit samenwerkingsverband. De wet bepaalt onder andere dat de deelnemende bestuursorganen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het opstellen en vastleggen van de gemeenschappelijke regeling.

1.2 De gewijzigde GR kent een flink aantal voordelen.

De volgende argumenten liggen ten grondslag aan het voorstel tot overdracht van de verordenende bevoegdheid tot het verlenen van subsidies:

1. De GMR is voortaan zelf bevoegd om subsidies aan externen te verstrekken.
2. Het overzicht op de inzet van middelen verbetert omdat de subsidies in de administratie van de GMR zijn opgenomen (transparantie) en verantwoord worden (rechtmatigheid).
3. Voor derden (verstrekkers van middelen) geeft dit duidelijkheid over het partnership van de regio. Hogere overheden gebruiken steeds vaker de regionale samenwerking als vehikel om subsidies te verstrekken.
4. Het niet langer gebruik hoeven maken van (juridische) constructies bij derden, via mandaten, machtigingen en dienstverleningsovereenkomsten verhoogt de effectiviteit en snelheid van handelen.
5. De subsidieregelingen worden door het algemeen bestuur vastgesteld waardoor de democratische legitimatie is geborgd. De uitvoering wordt gemandateerd aan het dagelijks bestuur.
6. Het ontlast gemeenten en partners in de regio omdat zij niet langer de rol van kassier op zich hoeven te nemen en geeft rolduidelijkheid.
7. Eventuele baten, rente-inkomsten op subsidiegelden, momenteel ruim 19 miljoen euro, komen ten gunste van de GMR.

1.3 Alle deelnemende gemeenten moeten instemmen.

Wanneer niet alle gemeenten instemmen blijven we op de huidige manier werken.

2.1 In de nieuwe GR is het benoemen van AB leden een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Een bijkomend gevolg van de voorgestelde wijziging is dat u de verantwoordelijkheid krijgt om de leden van het algemeen bestuur van de GMR te benoemen en te ontslaan. Iedere deelnemende gemeente heeft één AB-lid. De GMR stelt voor om de samenstelling van het AB en DB niet te veranderen, net als de rol van de Regioagendacommissie. Wij stellen voor het huidige AB lid, de burgemeester, en het huidige plaatsvervangende AB lid, wethouder Toon Albers, te benoemen.

Alternatieven

De afgelopen jaren is met juristen gezocht naar oplossingen voor het geschetste probleem. Behalve de hier voorgestelde oplossing is geen andere juridische oplossing gevonden.

Het alternatief is de huidige manier van werken voort te zetten. Dit betekent dat in elke nieuwe situatie, waarbij er sprake is van het (door-)subsidieren van subsidies binnen de regio, de GMR op zoek moet naar een partner die bereid en in staat is de kassiersrol op zich te nemen. Dit is een intensief proces, met soms ook lastige juridische hobbels, zoals onlangs nog duidelijk werd met de Regio Deal 'Gezonde groene groei'. Door de gemeentesecretarissen is aangegeven dat de bereidheid hiertoe aanwezig is en blijft.

Met de verwachting dat in de nabije toekomst de regio's steeds vaker worden gevraagd de rol van (door-)verstrekker te vervullen en de GMR succesvol zal blijven in het binnenhalen van subsidies, is dit geen aantrekkelijke perspectief. Deze werkwijze draagt niet bij aan de ambities en effectiviteit van de regionale samenwerking. Gegroeid inzicht leidt tot de conclusie dat de versterkte regionale samenwerking vraagt om aanpassing van één van de uitgangspunten bij de start van de samenwerking.

Van belang is te benadrukken dat dit een technisch ingestoken wijziging is van de GR en niets anders beoogt dan een effectieve oplossing te vinden voor een tijdrovend administratief probleem. De voorgestelde nieuwe gemengde regeling heeft geen ander oogmerk.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

De GMR stelt de volgende wijzigingen van de huidige GR voor:

- Aanpassen artikel 6 Bevoegdheden, eerste lid

Voor het vaststellen van subsidieregelingen en het verstrekken van subsidies is het nodig dat de GMR de bevoegdheid krijgt om verordeningen vast te stellen. Daarbij zijn twee punten van belang:

1. De verordenende bevoegdheid is een bevoegdheid van de gemeenteraden, alleen de gemeenteraad kan deze bevoegdheid overdragen.
2. Omdat het om delegatie van bevoegdheden gaat (u als raad raakt deze bevoegdheid hierdoor kwijt) moet de bepaling in de GR zo strak mogelijk worden geformuleerd.

Het voorstel is artikel 6 eerste lid van de regeling te wijzigen. Dit artikel 6 eerste lid luidt nu:

Artikel 6 Bevoegdheden, eerste lid:

De gemeenten dragen geen bevoegdheden over aan de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, met uitzondering van de bevoegdheid van de colleges om een subsidie te verstrekken aan de Stichting The Economic Board.

Wijzigingsvoorstel Artikel 6 Bevoegdheden eerste lid:

De gemeenten dragen geen bevoegdheden over aan de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, met uitzondering van de bevoegdheid om wettelijke voorschriften vast te stellen die regelen voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt en de bevoegdheid tot het verstrekken van subsidies, voor zover deze bevoegdheid toeziet op de uitvoering van de in artikel 5 genoemde taken.

Met de voorgestelde wijziging kan ook de subsidieverstrekking aan The Economic Board geregeld worden, dit hoeft niet meer apart in de GR te worden benoemd.

- Aanpassen artikel 7 Samenstelling algemeen bestuur, tweede en derde lid

Uitgangspunt bij deze wijziging van de samenwerkingsvorm is dat de huidige samenwerkingsstructuur ongewijzigd blijft. Het voorstel is om geen verandering aan te brengen in de bemensing van AB en DB evenals de rol van de Regioagendacommissie. De leden van het algemeen bestuur worden voortaan door de gemeenteraad benoemd en ontslagen. Dit vergt een aanpassing van artikel 7 Samenstelling algemeen bestuur, tweede en derde lid, waar "college" wordt vervangen door "gemeenteraad".

- Aanpassen artikel 9 Taken en bevoegdheden algemeen bestuur

De keuze voor het toekennen van de gevraagde bevoegdheid betekent dat gemeenteraden een deel van haar bevoegdheden overdragen aan de GMR. Dit vergt een toevoeging "g" aan artikel 9 lid 2 van de GR. De toevoeging luidt:

1. Het algemeen bestuur is in ieder geval bevoegd tot:
 - ..
 - g. het vaststellen van wettelijke voorschriften die regelen voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt en het verstrekken van subsidies.

7. Klimaat en duurzaamheid

In de uitvoering van de voorgenomen activiteiten zijn verschillende projecten opgenomen, die bijdragen aan vergroting van de duurzaamheid en klimaatadaptatie. De GMR heeft een grote ambitie op het gebied van duurzaamheid. Het programma Circulaire Regio zorgt voor een flinke impuls aan de duurzaamheidsopgave voor de regio en voor Zevenaar.

8. Communicatie

Dit voorstel is vorig jaar in het dagelijks en algemeen bestuur besproken, in de Netwerkdirectie, in het Regio-coördinatorenoverleg en de Regioagendacommissie. Aanvullingen en opmerkingen vanuit deze besprekingen zijn in het voorstel verwerkt.

De gewijzigde GR kan pas definitief worden vastgesteld én in werking treden nadat alle gemeenten hierover hebben besloten, én de regeling is gepubliceerd. Dit is een taak van de gemeente Overbetuwe, aangezien de GMR hier gevestigd is.

Een aantal gemeenten geeft aan besluitvorming hierover pas na de zomer te laten plaatsvinden.

9. Kosten, baten en dekking

Het is niet te verwachten dat deze wijziging invloed heeft op de inwonersbijdrage, het gaat immers om de verdeling van extern geld. In de begroting 2025-2028 is vastgelegd dat projecten, boven een bepaald bedrag (€ 125.000,00), een percentage van 5% aan het bureau afgedragen voor de ondersteuning die het regiobureau levert op het gebied van o.m. administratieve lasten. Een gegeven is dat nu de rentebaten bij de kassier blijven. Gezien de subsidiebedragen die inmiddels bij diverse kassiers zijn gestald, loopt het bedrag aan rentebaten behoorlijk op. Aanwending hiervan voor regionale ambities heeft de voorkeur.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1251068	Aanbiedingsbrief wijziging gemeenschappelijke regeling
2.	1252861	Huidige GR per 1 januari 2025
3.	1252862	Nieuwe GR Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen
4.	1252868	Wijzigingenblad GR Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen
5.	1252864	Q&A Verordenende bevoegdheid

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

onderwerp	Wijziging gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen
zaaknummer	Z/25/491666
documentnummer	INT/25/1251228

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat het beheer en afhandeling van verkregen subsidies voor de GMR efficiënter en goedkoper verloopt bij het verkrijgen van een verordenende bevoegdheid;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

Gelet op de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem Nijmegen;

besluit:

1. de gewijzigde Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen vast te stellen;
2. de burgemeester aan te wijzen als lid van het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio en wethouder Toon Albers als plaatsvervanger.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 25 juni 2025.

De griffier
drs. L.F. Sluis

De burgemeester
drs. L.J.E.M. van Riswijk